

MESLEK HASTALIKLARI

Dr. EMEL GÜREL
DSP-23

MESLEK HASTALIKLARI

- * **1.Meslek Hastalığı Tanımı**
- * Belirli mesleklere özgü sağlık sorunları olmaları bakımından meslek hastalıklarının , işçilerin sağlık sorunları arasında özel bir yeri vardır.

MESLEK HASTALIKLARI

- * Aslında işçilerin bütün sağlık sorunları arasında meslek hastalıkları küçük bir pay almaktadır ancak iş sağlığı faaliyetlerinin ağırlıklı ilgi alanı meslek hastalıklarıdır .
- * Bu durumun nedenlerinden ilki iş ile hastalık arasında nedensel bir bağın olmasıdır; hastalığın nedeni işyerinde mevcut koşullardır.
- * İkinci neden ise, meslek hastalıklarının korunma imkanı yüksek olan hastalıklar olmasıdır .
- * İşyerinde alınacak teknik ve tıbbi önlemlerle meslek hastalıklarından korunma sağlanabilmektedir

MESLEK HASTALIKLARI

- * Çalışan bir kişinin sağlık sorunları arasında herkeste sık olarak görülen genel hastalıklar en çok görülenlerdir.
- * İkinci sırada “ işle ilişkili hastalıklar ” adı verilen grupta yer alan hastalıklar bulunmaktadır .
- * Bu hastalıkların meydana gelmesinde mesleksel faktörlerin önemli rolü olduğu için bu hastalıklara işle ilişkili hastalık adı verilmektedir .
- * Örneğin kronik bronşit için başlıca risk faktörleri sigara içilmesi , hava kirliliği ve toz maruziyetidir.Belli mesleğe özgü bir durum olmamakla birlikte tozlu ortamda çalışanlarda hastalık daha sık olarak görülür.

MESLEK HASTALIKLARI

- * Meslek hastalıklarında ise hastalıkla yapılan iş , yani meslek arasında nedensel bir bağlantı vardır

- * Örneğin kurşun zehirlenmesi yalnızca kurşunun kullanıldığı işyerlerinde çalışanlara özgü bir sağlık sorunudur , başka işlerde çalışanda görülmez. Oysa kronik bronşit tozlu yerlerde çalışanlarda görülmekle birlikte tozsuz ortamlarda çalışan kişilerde de görülebilir.
- * *O halde meslek hastalıkları işe özgü olan ve doğrudan doğruya işin yürütümü sırasında ortaya çıkan , nedeni yalnızca işyerinde olan sağlık sorunlarıdır .*

MESLEK HASTALIKLARI

- * Ülkeler arasında değişmekle birlikte , yılda
- * her bin çalışan için 4–12 yeni meslek hastalığı olgusu beklenirken ;
- * her yüz çalışan için 2–10 işle ilgili hastalık olgusu beklenmektedir .

MESLEK HASTALIKLARI

- * Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 2005 yılı verilerine göre bir yıl içerisinde dünyada 2.2 milyon insan iş kazası veya meslek hastalıkları nedeniyle hayatını kaybetmektedir.
- * İşe bağlı ölümlerin beşte dördü (1.7 milyon) meslek hastalığı nedeniyle meydana gelmektedir .
- * Yüzde onu kalıcı veya uzun süreli sakatlıklarla sonuçlanan 160 milyon meslek hastalığı vakası bildirilmektedir .

MESLEK HASTALIKLARI

- * Dünyada iş kazası ve meslek hastalıklarına bağlı ölümlerin dağılımı incelendiğinde mesleki kanserler % 32 ile ilk sırada yer almakta ,
- * onun ardından % 23 ile kalp damar sistemi hastalıkları gelmektedir .
- * Hastalıkların maliyeti incelendiğinde ise % 40 ile kas iskelet sistemi hastalıkları en çok harcama yapılan hastalık grubu olarak karşımıza çıkmaktadır .

MESLEK HASTALIKLARI

- * Ülkeler arasında meslek hastalığı sayılarında farklılık yaratan faktörler olarak , teknoloji kullanım düzeyi , riskli iş kollarının yoğunluğu , ülkenin iş sağlığı politikaları , işçi-işveren ve devletin akılcı ve sorumlu yaklaşımı olduğu söylenebilir.
- * Türkiye’de riskli iş kolları gelişmiş ülkelere göre oldukça yoğundur . Çimento sanayi , madencilik , dokuma sanayi , akü üretimi , pestisit ve diğer kimyasalların üretimi Türkiye ‘ de ilk dikkati çeken riskli alanlardır.

MESLEK HASTALIKLARI

- * Türkiye 'de meslek hastalıkları ile ilgili elde edilen veriler sadece Sosyal Güvenlik Kurumu istatistikleriyle sınırlıdır.
- * SGK istatistikleri çalışanların tümünü kapsamamakta , işkolu ve hastalık sınıflarına göre meslek hastalıkları verileri elde edilememektedir .

MESLEK HASTALIKLARI

- * 2006 yılında sigortalı işçi sayısı 7.818.642'dir ve saptanan meslek hastalığı sayısı 574'tür.
- * Harrington J.M.'nin verdiği değer hatırlanacak olursa , bir ülkenin iş sağlığı alanındaki gelişmişlik düzeyiyle bağlantılı olarak saptanması gereken meslek hastalığı sayısı binde 4-12 arasında olmalıdır .

MESLEK HASTALIKLARI

- * Meslek hastalığı tanımı bütün ülkelerde benzer şekilde yapılır .
- * Meslek hastalıkları genel olarak işyeri ortamında bulunan zararlı unsurların etkisi ile oluşan ; işle ilgili hastalıklar olup yasal olarak meslek hastalığını tanımı 16.06.2006 tarihinde 26200 sayılı Resmi Gazete ‘ de yayımlanan **5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre,**
- * *“ sigortalının çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık , bedensel veya ruhsal özürlülük halleridir . “*

MESLEK HASTALIKLARI

- * Bu tanıma göre Türkiye ' de bir hastalığın meslek hastalığı sayılabilmesi için temel olarak iki koşul bulunmaktadır .

MESLEK HASTALIKLARI

- * **Birincisi** bir dış sebeple meslek hastalığını doğuran aynı olayın birden fazla meydana gelmesi ve vücuda yavaş yavaş etkide bulunması gerekir.
- * Ayrıca tedricen tekrar eden dış sebep , işçinin vücut bütünlüğünü ihlal etmelidir.
- * Ancak , meslek hastalıkları sadece vücudun fizik bütünlüğünde değil , ruh ve sinir bütünlüğünde de arazlar meydana getirmektedir .
- * Bu nedenle vücut bütünlüğünün ihlalinin

MESLEK HASTALIKLARI

- * **İkinci koşul** ise, nedensellik bağıdır.
- * Bir hastalığın meslek hastalığı olarak nitelendirilebilmesi için bu hastalık ile görülen iş arasında uygun nedensellik bağı bulunmalıdır.
- * Ayrıca , meslek hastalıklarında işçi , işverenin emir ve talimatı altında çalışıyor ve çalıştığı işyerinin durumu hastalık oluşturmaya uygun bulunuyorsa , uğranılan hastalık esasen meslek hastalığıdır .

MESLEK HASTALIKLARI

- * Tanımda meslek hastalığının meslekle ilişkisi net bir biçimde ortaya konmaktadır .
- * Meslek hastalığı kısa süreli maruziyetler sonucu değil de tekrarlanan sebeple ve genellikle aylar / yıllar boyu tekrarlanan maruziyetler sonucu oluşmaktadır .
- * Yani bir veya birkaç kez tozlu ortama veya maden ocağına girmekle pnömokonyoz (toza bağlı akciğer hastalığı) meydana gelmez.

Pnömokonvovozun olusabilmesi icin en az 3

MESLEK HASTALIKLARI

- * Benzeri şekilde gürültüye bağlı işitme kaybı oluşması için de en az 2 yıl gürültülü ortamda çalışmış olmak gerekmektedir .
- * Meslek hastalığı işin niteliğine göre de farklı farklı olmaktadır , yani değişik işlerde farklı meslek hastalıkları görülmektedir .

MESLEK HASTALIKLARI

- * Birçok ülkede ve hatta tüm dünyada meslek hastalıkları ile ilgili kavramların yeniden tanımlanması gündeme gelmiştir .
- * Bunun nedeni ise çalışma ortamından kaynaklanan ve işçinin sağlığını bozan mesleksel hastalıklar nedeniyle işverenler ve sigorta şirketlerinin tazminat talepleri açısından oldukça büyük kayıplar vermesidir .

MESLEK HASTALIKLARI

* Bu nedenle batı dünyasında giderek kamu ve özel sigortalarla , hukukçular arasında büyük iş kolu haline gelen tazmin problemlerine ışık tutmak için ; başta Dünya Sağlık Örgütü (WHO) olmak üzere birçok ülkenin yasal tıbbi organizasyonları maluliyet kavramı ve meslek hastalıkları kavramına açıklık getirmişlerdir .

* Bu görüşlere göre öncelikle hastalık saptanmakta sonra bu hastalığın vücutta yol açtığı fonksiyonel kayıplar belirlenmekte ve daha sonra da bu hastalığa neden

MESLEK HASTALIKLARI

- * Mesleki olsun veya olmasın saptanan fonksiyonel kaybın kısmi ve tam maluliyete yol açıp açmadığı bu fonksiyonel kaybın derecesine göre hafif , orta , ileri , ağır olmak üzere 3 veya 4 kademeli olarak sınıflandırılmaktadır.
- * Bu nedenle bu ülkelerde artık meslek hastalığı kavramıyla , maluliyet kavramı birbirinden ayrılmıştır .
- * Bu ise meslek hastalıkları hastaneleri başta olmak üzere iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili birimlerin birlikte çalışmalarına , meslek hastalıklarına erken tanı konulmasına ve en önemlisi meslek hastalıklarının önlenmesi için çalışılmasına zemin hazırlamaktadır .

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

- * İş kazalarında olduğu gibi , meslek hastalıklarında da hastalık etkeni , insan vücudunun dışındadır.
- * Bu nedenle iş kazaları ve meslek hastalıkları birlikte ele alınmaktadır.
- * **Meslek hastalıklarının iş kazalarından farkı ,**
- * **hastalık etkeninin devamlı olması ,**
- * **hastalığın ilerleyici oluşu**
- * **ve başlangıç tarihinin kesin olarak**

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

➤ Meslek hastalıkları adı altında toplanan ve belirli bir meslekte çalışanlarda görülen hastalıkların özellikleri genel olarak aşağıdaki gibi sıralanabilir

- * Meslek hastalıkları önlenabilir hastalıklardır .
- * Meslek hastalıklarının kendine özgü bir klinik tablosu vardır.
- * Meslek hastalıklarında iyi belirlenmiş hastalık etkeni (kimyasal , fiziksel veya biyolojik) mutlaka bulunmaktadır .

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

- * Meslek hastalıklarında , hastalık etkeni vücutta (kan , idrar v.b.) bulunur.
- * Meslek hastalıklarında hastalık deneysel olarak oluşturulabilir .
- * Meslek hastalıkları , birçok etmenin bir arada etkilediği olgulardır .
- * Meslek hastalıkları giderek “ çevresel ve mesleksi hastalık ” lara dönüşmeye başlamıştır .
- * Meslek hastalığına yakalanabilmenin ön koşulu , bir süre o işyerinde çalışmaktır .

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

- * Meslek hastalıkları tanılarının konulabilmesi için özgün örgütlenme ve düzenlemeler gerekmektedir .Çünkü meslek hastalıkları , ancak bilinçli olarak arandıkları zaman bulunabilirler.
- * Meslek hastalığı tanısı konulabilmesi için , nesnel ve kesin ölçütlere gerek vardır .
- * Meslek hastalıklarının , diğer hastalıklardan farklı , kendilerine özgü tanı ve tarama yöntemleri vardır .
- * Meslek hastalıklarının ortaya çıkarılmasında tarama , araştırma ve

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

- * Meslek hastalığı ile mesleki olmayan hastalığın ayırımı , belirli bir bilgi birikimi ve teknik donanım gerektirmektedir .
- * Meslek hastalıkları dinamik bir konudur . Bilimsel ve teknik alandaki gelişmelerin , sürekli izlenmesi ve eğitim alınması bir zorunluluktur .
- * Meslek hastalıkları konusunda işveren ve çalışanların bilgilendirilmesi ve duyarlılıklarının sağlanması hayati öneme haizdir .

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

- * Meslek hastalıklarının ailevi , sosyal ve toplumsal sonuçları vardır .
- * Meslek hastalığı tanısı , o tanıyı alan çalışanın yakın çalışma arkadaşları için erken tanı olanağı verir .
- * Özel olarak korunması gereken çocuk , kadın , özürlü , göçmen ve yaşlı çalışanların meslek hastalıklarına yakalanma riski daha yüksektir .
- * Meslek hastalıklarının yaptığı zedelenmeler , genellikle geri dönüşü olmayan hasarlardır .

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

- * Ortam ölçümleri ve periyodik sağlık muayeneleri ile meslek hastalıkları , yakınma öncesi veya yakınma – başvuru sürecinde tespit edilebilmektedir .
- * Meslek hastalıklarının önlenmesi ancak “ ekip ” çalışması ile mümkündür .
- * Meslek hastalığı tanısı , beraberinde “ tazminat ” , “ yüksek iş göremezlik ödentisi ” , “ çalışma ortamının geliştirilmesi için yatırım ” ve “ cezai sorumluluk ” getirdiği için , bir yanılgı ile saklanmaya çalışılabilmektedir .

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

- * Meslek hastalıklarının türlerinin incelenmesinde bir yaklaşım , hastalığın ortaya çıktığı organ ve sistemlere göre inceleme yapılmasıdır .
- * Bir başka yaklaşım ise hastalığın nedenlerini dikkate alarak yapılan incelemedir .

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

- * İnsan vücudundaki en büyük organ olması ve dış ortamla doğrudan temas halinde bulunması nedeniyle deri hastalıklarının sık görülmesi olağandır
- * Ancak özellikle gelişmekte olan ülkelerde klasik veri kaynaklarında bunu .saptama olanağı yoktur ; çünkü deri hastalıkları önemli bir sorun olarak algılanmadığı ve yeterince önemslenmediği için bu şikayetler ile sağlık kuruluşuna başvurulmamakta , böylece deri hastalıkları yeterince kayıtlara geçmemektedir .

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

- * Akciğerler de meslek hastalıklarının sık görüldüğü organlardır . Dış ortamda bulunan pek çok faktörün kolaylıkla akciğerlere girebilmesi bu durumun en önemli nedenidir .
- * Bunlar dışında meslek hastalıklarında sık tutulan diğer organ ve sistemler ; sindirim sistemi , sinir sistemi , böbrekler , işitme organı ve benzeri organ ve sistemlerdir .
- * Genellikle meslek hastalıklarında birden fazla organ ve sistem etkilenebilmektedir. Örneğin kurşun zehirlenmesinde sindirim sistemi , kan yapıcı sistem , sinir sistemi , işitme sistemi , böbrekler , kalp ve damar sistemi gibi değişik organ ve sistemlerle ilgili belirti ve bulgular oluşmaktadır.

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

- * Hastalığın nedenlerine göre ise meslek hastalıkları işyerinde bulunan faktörler nedeniyle meydana geldiğinden işyerinde ne kadar risk faktörü varsa o kadar çeşitli meslek hastalığı olacağı düşünülebilir .
- * Bununla birlikte kolaylık bakımından meslek hastalıklarının nedenleri gruplara ayrılarak incelenir .

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

Başlıca gruplar şu şekildedir :

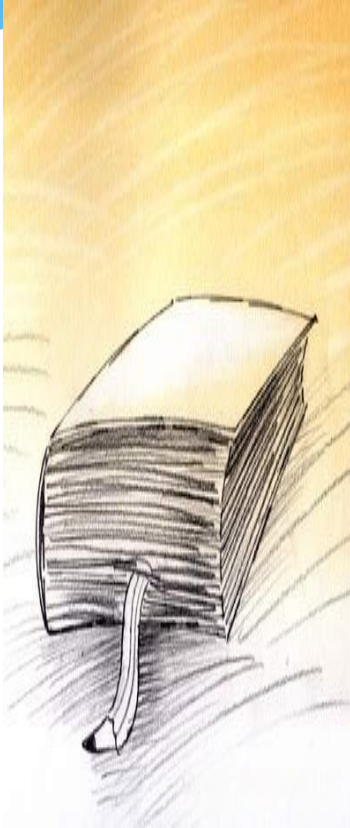
- * **Kimyasal nedenler** : Bu grupta kurşun , civa , krom , kadmiyum , nikel gibi metaller ; benzen , toluen , triklor etilen , hekzan gibi çözücüler , zehirli gazlar , pestisid maddeler , asitler ve alkaliler gibi çeşitli kimyasal etkenler bulunmaktadır .
- * Bunlardan bir kısmı zehirlenmelere , bazıları kanser türlerine yol açarken kimileri de bağımlılık ve davranış değişikliği gibi bozukluklara neden olurlar .

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

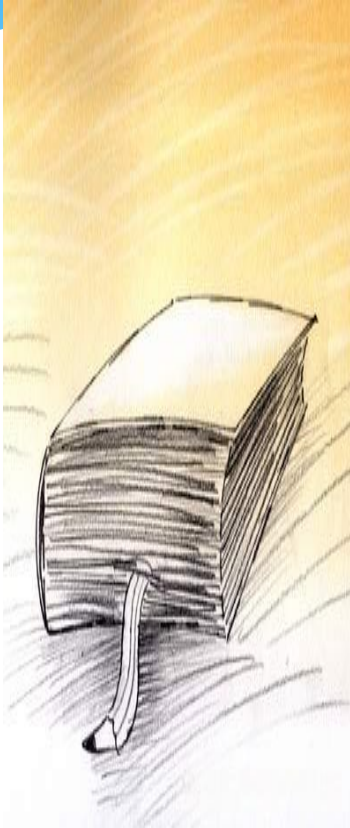
- * **Fiziksel nedenler** : Sıcaklık , gürültü , radyasyon , titreşim , basınç gibi çeşitli fiziksel unsurlar bu gruptadır .
- * Ayrıca tekrarlayan işlere bağlı olarak ortaya çıkan kas- iskelet sistemi hastalıkları da olabilir.

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

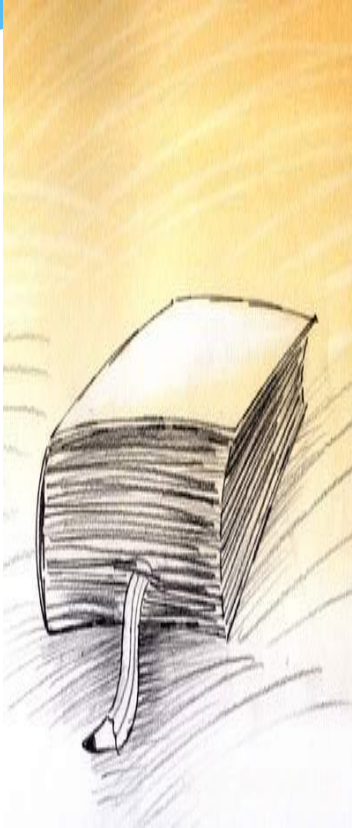
- * **Biyolojik nedenler** : Özellikle sağlık hizmetlerinde çalışanlar için olmak üzere hayvancılık, deri işleri , madencilik gibi işlerde çalışanlar çeşitli mikroorganizmalara maruz kalabilirler.
- * Bu etkilenme sonucunda da tüberküloz , brusella , paraziter hastalıklar gibi bazı hastalıklar ortaya çıkabilir .
- * **Tozlar** : Madencilikle ilgili işlerde , dökümhanelerde , asbest endüstrisinde inorganik toz sorunu vardır . Pamuklu dokuma işinde , tarım ve hayvancılıkta da

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

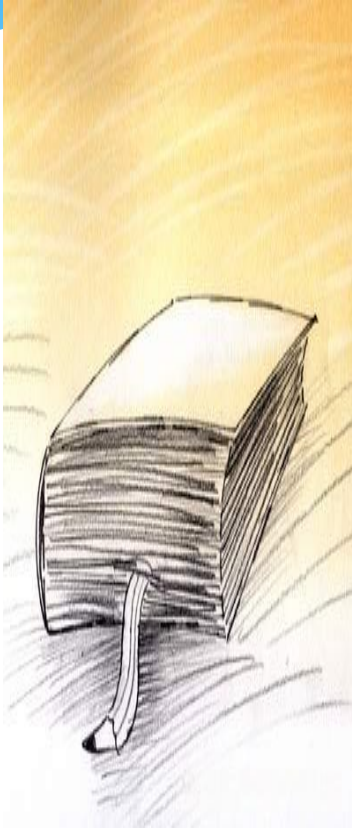
- * Meslek hastalığına neden olan etkenler vücuda akciğerler (solunum), deri (emilim) ve ağız (sindirim) olmak üzere başlıca üç yoldan girmektedirler .
- * Meslek hastalıkları akut (saatler , dakikalar içinde) ya da kronik (günler , yıllar içinde) ortaya çıkabilirler.

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

- * Etkilenme lokal ya da sistemik olabilmektedir .
- * Lokal etkiler zararlı maddelerin etkisini vücutla temas ettiği ya da vücuda girdiği yerde göstermesidir . Bu duruma örnek olarak ciltte tahriş ya da toz birikimine bağlı akciğer rahatsızlığı verilebilir .
- * Sistemik etkiler ise vücuda giren tehlikeli bir etmenin vücutta değişik organ ve sistemlerde etki göstermesidir . Sistemik kurşun zehirlenmesi bunun bir örneğidir .

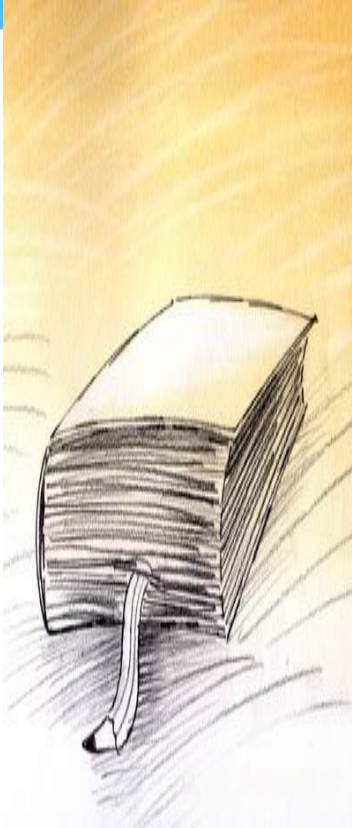
2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

➤ Meslek Hastalıkları Listesi

- * Meslek hastalıkları bu şekilde organa ve etkene göre sınıflandırılmalarının yanı sıra listeler halinde de gruplanmıştır .
- * Bazı ülkelerde çalışan bir kişide görülen her türlü hastalık meslek hastalığı olarak işlem görürken bazı ülkeler de liste yöntemini benimsemiştir

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

- * Uluslar arası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından hazırlanmış olan listede meslek hastalıkları **29 başlık** halinde toplanmıştır .
- * Bu listede tozlar , çeşitli kimyasal , fiziksel ve biyolojik faktörlere bağlı olarak meydana gelen hastalıklar yer almaktadır .

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

* Türkiye ‘ de ise meslek hastalıkları ,” Sosyal Sigorta Sağlık İşlemleri Tüzüğü “ ne ekli meslek hastalıkları listesinde ve “ Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliği “ **Madde – 18** ‘ de 5 ana grupta toplanmıştır.Bunlar aşağıdaki şekilde adlandırılmıştır :

- * **A Grubu** : Kimyasal maddelerle olan meslek hastalıkları,
- * **B Grubu** : Mesleki cilt hastalıkları ,
- * **C Grubu** : Pnömokonyozlar ve diğer mesleki solunum sistemi hastalıkları ,
- * **D Grubu** : Mesleki bulaşıcı hastalıklar ,
- * **E Grubu** : Fiziksel etkenlerle olan meslek hastalıkları.

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

- * **A Grubu** : Kimyasal nedenli meslek hastalıkları olup 25 ana gruba ayrılmıştır . Alt grupları ile birlikte elliden fazla kimyasal maddeye bağlı olarak meydana gelen hastalıklara işaret edilmektedir .
- * **B Grubu** : Mesleki deri hastalıklarıdır , bu grupta deri kanseri ve kanser dışı deri hastalıkları yer almaktadır .

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

C Grubu : Pnömonkozlar ve diğer mesleki solunum sistemi hastalıkları olup silikozis , asbestozis , mesleksel astım , bisinozis gibi 6 tür solunum sistemi hastalığı bu gruptadır .

- * **D Grubu :** Mesleksel bulaşıcı hastalıklar olup parazit hastalıkları , tropikal hastalıklar ve sağlık hizmetlerinde çalışanlarda görülebilecek hepatit ve tüberküloz gibi hastalıklar bu grupta yer almaktadır .

2. Meslek Hastalıklarının Özellikleri ve Sınıflandırılması

- * **E Grubu :** Fizik etkenlerle olan meslek hastalıklarıdır ve bu grupta da tekrarlayan travmalar , radyasyon , gürültü , basınç gibi fiziksel nedenli meslek hastalıkları bulunmaktadır .

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

- * Meslek hastalığı tanısı iki yönlü yaklaşım gerektirir .
- * Bir yandan bazı belirtilerle başvuran hastaya bir klinik tanı konulurken diğer taraftan da bu hastalığın meslekten kaynaklandığının ortaya konabilmesi gerekmektedir .
- * Bu nedenle hastalık etkeninin işyeri ortamında da gösterilmesi amacı ile çaba sarf edilmelidir .
- * Meslek hastalığı tanısı için su yöntem

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

* **Klinik değerlendirme :** Bu değerlendirme öykü ile başlar .

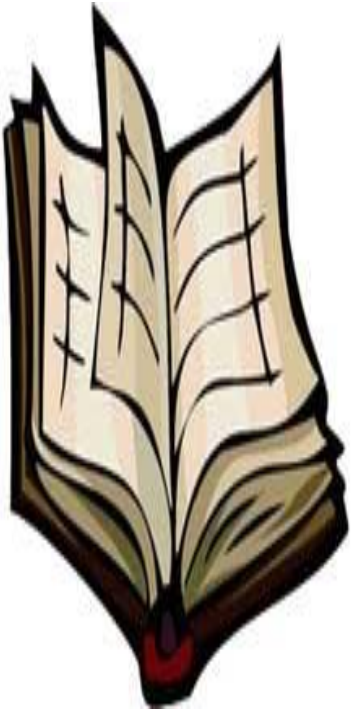
- * Ancak öyküde hastalığa ait belirti ve bulguların öyküsünün yanı sıra hastanın meslek öyküsünün de soruşturulması gerekir .
- * Öncelikle hastalarının mesleklerinin sorulması ile hastalığın meslekle ilişkili olduğu konusunda bir ipucu yakalandığında meslek öyküsünün ayrıntılı olarak öğrenilmesi gerekmektedir .

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

* a) Bütün işlerin tanımlanması :

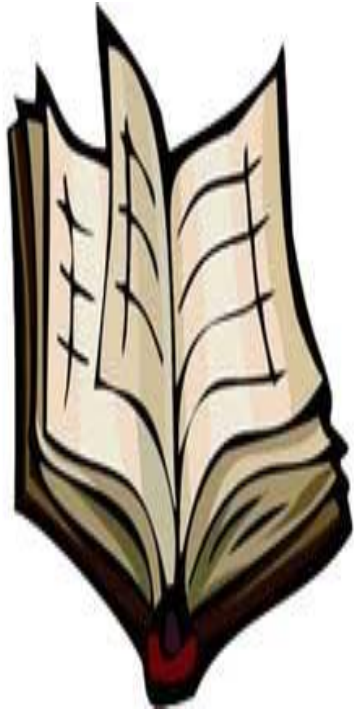
- * Kimi zaman hastalık , kişinin son olarak çalışmakta olduğu iş ile değil , daha önce çalıştığı başka bir iş ile ilişkili olabilir .
- * Hatta hastalık başladıktan sonra kişinin işi değiştirilmiş olabilir .
- * Kişiler , meslekleri sorulduğunda hemen daima son olarak yaptıkları veya yapmakta oldukları işi ifade ederler . Oysa kişi başka bir işte çalışmakta iken hastalanmış ve belki de hastalığı nedeniyle işini değiştirmek durumunda kalmış olabilir .
- * Bu nedenle bir kişinin son yaptığı iş ile hastalık arasında ilişki olmayabilir .
- * Ayrıntılı çalışma öyküsünde bir kişinin çalışma yaşamına başladığından itibaren yaptığı bütün işler , bu işlerdeki çalışma süreleri ve maruz kaldıkları etkenler öğrenilmelidir

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

- * **b) İşyeri maruziyetleri :**
- * Çalışılan işyerinde hastanın esas olarak yaptığı işin ne olduğu ve bu işi yaparken hangi maddelerle teması olduğu öğrenilmelidir .
- * Bu inceleme yapılırken hasta kullandığı veya temas ettiği bütün maddeleri hatırlamakta zorluk çekebilir .

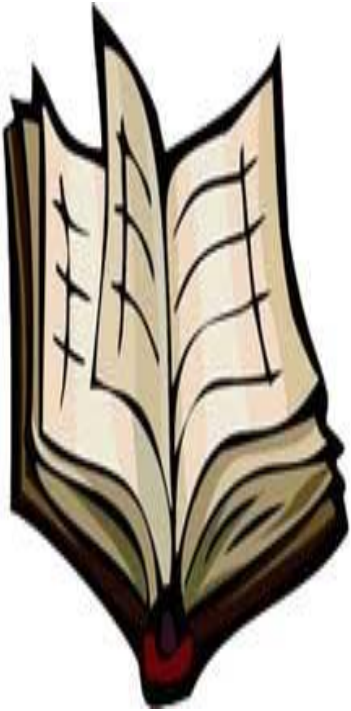
3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

* c) Belirtilerin zaman ilişkisi :

- * Hastalığın belirtileri işyerine geldikten sonra artıyor ve işyerinden çıkınca azalıyorsa , bu bilgi , hastalık belirtilerinin işyerindeki bir faktöre bağlı olduğu konusundaki görüşü destekler .

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

- * **d) Benzeri yakınmaları olan başka işçilerin varlığı :**
- * Bir işyerinde bir işçide meslek hastalığı belirtilerinin ortaya çıkmış olması durumunda , o işyerinde çalışan diğer işçiler arasında benzeri belirtileri olan başka işçilerin de varlığı çok olağandır

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

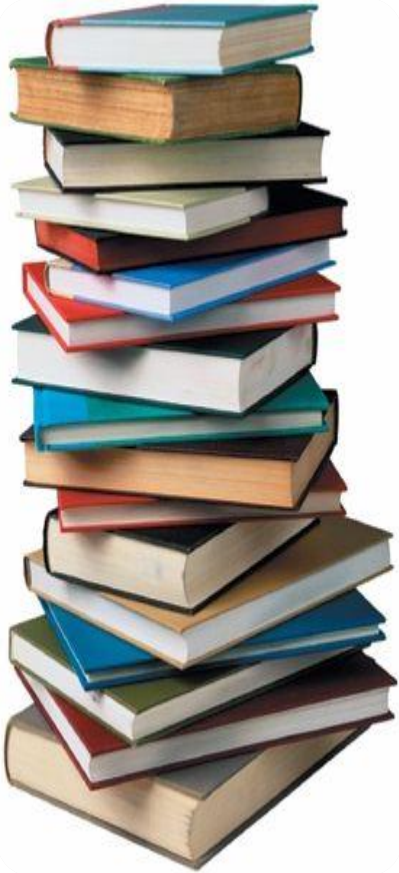
* e) İş dışı etkilenmeler :

hastalıklarında bazen iş dışındaki nelerin de rolü olabilir .

etkilenme başka bir işte çalışma ve bu yolla ne şeklinde olabileceği gibi , bazı hobiler ve şkanlıklar nedeniyle de olabilir .

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

- * Klinik deęerlendirmede fizik muayeneden de yararlanılabilir .
- * Bu muayenede hastalığın klinik belirti ve bulguları araştırılır.

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

- * Fizyolojik değerlendirmeler :
- * Meslek hastalıklarının tanısında bir takım fizyolojik ölçüm ve değerlendirmelerin de önemli yeri vardır .
- * Fizyolojik değerlendirmelerden en çok yararlanılan konu , gürültüye bağlı işitme kaybının odyolojik ölçümle değerlendirilmesi ve pnömokonyoz

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

* Laboratuvar muayeneleri :

- * Laboratuvar muayeneleri olarak radyoloji , ultrasonografi , patoloji gibi yöntemlerden de yararlanılmakla birlikte en çok kullanılan testler biyokimyasal yöntemlerdir .
- * Bu testlerde kan , idrar , nefes gibi biyolojik örneklerde inceleme yapılır.İncelemelerde etkenin kendisi veya etkene bağlı olarak meydana gelen bir kimyasal değişikliğin varlığı araştırılır .
- * Kanda veya idrarda kurşun , civa v. b. metallerin aranması , nefeste benzen tavrini doğrudan etkenin araştırılması

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

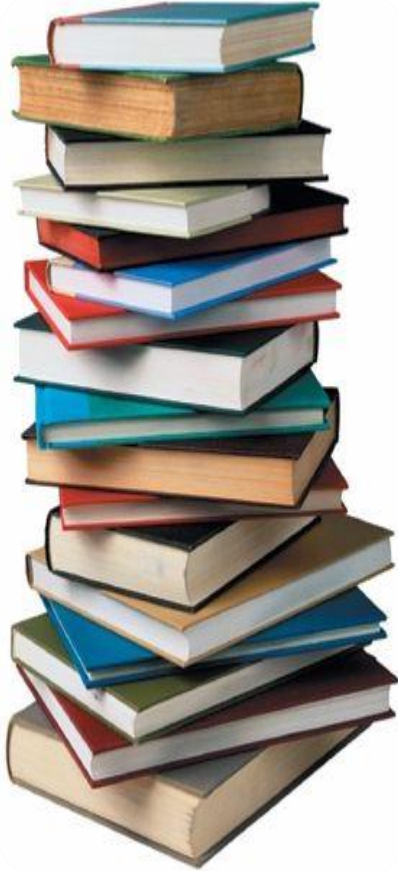
* İşyeri ortam ölçümleri .

- * Meslek hastalıklarında klinik tanının yanı sıra , hastalığın meslekten kaynaklandığının da ortaya konması gerekmektedir .
- *
- * Bunun için de meslek hastalığına neden olan etkenin işyeri ortamında da varlığının gösterilmesi gereklidir .
- * Ya işyeri ortamında yapılacak doğrudan ölçümlerle (gürültü ölçümü gibi) veya ortamdan alınan örneklerde yapılacak tayinlerle (ortam havasında kurşun , benzen v.b. tayini gibi) bu değerlendirmeler yapılabilir .
- * Aslında iş sağlığı uygulama ilkeleri arasında da yer aldığı gibi iş hijyeni değerlendirmeleri olarak adlandırılan bu incelemelerin düzenli olarak yapılması ve kayıtlarda saklanması gereklidir . Bu tür kayıtların varlığı halinde hastalık ile çalışılan iş arasındaki ilişkilerin

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

- * Meslek hastalığının türüne göre değişiklik gösterse de meslek hastalıklarının tedavisinde izlenecek ilk yol , hastalık belirtilerini taşıyan kişiyi hastalık etkeninin bulunduğu ortamdan uzaklaştırmak olmalıdır .
- * Ancak meslek hastalıkları için genel bir tedavi şeklinden bahsetmek mümkün değildir .
- * Bazı hastaların tedavisi çok uzun yılları alırken bazıları çok daha kısa sürede tedavi edilebilmektedir . Örneğin işyerindeki tozlara bağlı akciğerlerde biriken tozların yarattığı etkiyi ortadan kaldırmak , uzun bir süre belki de sürekli bir astım tedavisini gerektirebilirken ; aynı tozların göze verdiği zarar için kısa bir tedavi yeterli olabilecektir .

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

- * Tedavinin seyrini belirleyebilmek için öncelikle tanının biyolojik , radyolojik ve laboratuvar bulgularıyla konulması gerekmektedir .
- * Hastanın hastanedeki tedavi süreci , ayakta tedavi koşulları ya da işyeri ve bölüm değiştirmesi gerekliliği hastalık etkeninin vücutta yarattığı etkilere bağlı olarak değişecektir .

4.Meslek Hastalıklarından Korunma

- * Meslek hastalıkları işyeri ortamında bulunan faktörlere maruziyet sonucu meydana geldiğine göre hastalanan kişinin daha ileri maruziyetinin önüne geçmek bakımından öncelikle kişinin işyeri ortamından uzaklaştırılması gereklidir .
- * Varsa özel tedavi , genel destekleyici ve semptomatik tedavi de yapılmalıdır
- * . Hastalığın nedeni işyeri ortamında olduğundan ve bu etkenin de kontrol altına alınması mümkün olduğundan , meslek hastalıkları korunulması gereken hastalıklardır .
- * Korunmada kaynakta kontrole öncelik veren tıbbi ve teknik korunma yöntemleri uygulanmalıdır

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

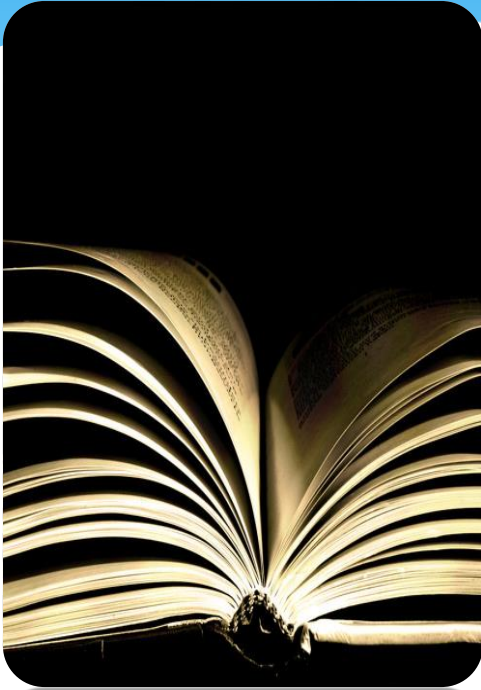
- * Meslek hastalıklarının erken tespiti , yeni meslek hastalıklarının ortaya çıkmasını engelleyeceği gibi , hastanın yaşamını tehdit edici ortamdan uzaklaştırılmasına ve kişinin daha fazla zarar görmeden tedavisin de sağlanmasına imkan sağlayacaktır .
- * Bu durum , tedavi maliyetlerinin düşürülmesi , hastalığın gelişimine neden olan işyeri koşullarından sorumlu kişilerin eğitilmesi ve bunlara yönelik yasal yaptırımların getirilmesi için de gereklidir.
- * Meslek hastalıklarına yönelik koruyucu yaklaşımlar üç başlıkta ele alınabilir :

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

* a) Kaynağın Kontrol Edilmesi

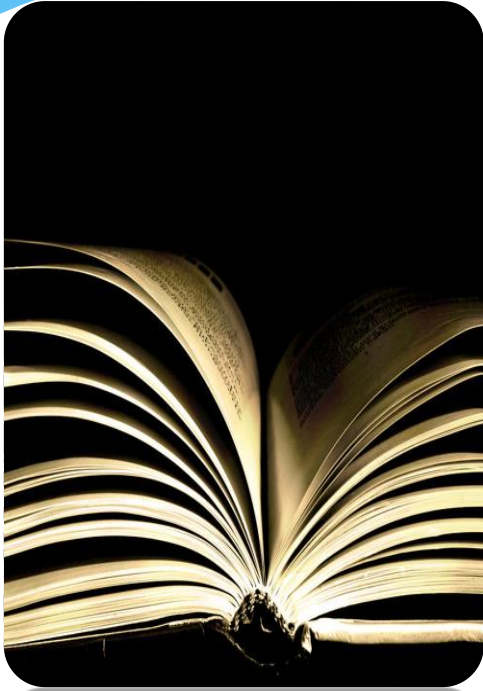
- * Meslek hastalıklarından korunmak için asıl yapılması gereken , hastalığa neden olan unsurun işyeri ortamında kontrol edilmesidir.
- * Bu şekilde kişinin nedeni olan faktörle karşılaşmasının önüne geçilmiş olur.
- * Örneğin tozlu bir işyeri ortamında etkili havalandırma düzeneklerinin kurulması veya ortamın ıslatılması suretiyle tozumanın önüne geçilmesi toza bağlı meslek hastalığından korunmak bakımından son derece etkilidir.

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

- * Bu tür uygulamalara riskin kaynakta kontrolü adı verilmektedir.
- * Bu konu iş sağlığı faaliyetlerinin teknik boyutunu oluşturmaktadır.
- * Kaynakta kontrol amacı ile kullanılan başlıca yöntemler arasında *havalandırma , ayırma , kapalı sistemler içinde çalışma , gelişmiş teknoloji kullanma* gibi uygulamalar sayılabilir .

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

- * İşverenler , işyerinde işçilerin sağlığını korumak ve iş güvenliğini sağlamak için koşulları oluşturmak ve araçları eksiksiz bulundurmakla yükümlüdür.
- * İşveren , teknik ilerlemenin getirdiği daha uygun sağlık koşullarını sağlamak , kullanılan makine , araç , gereç ile zehirli, zararlı maddeleri gelişmelere göre daha az zararlılarla değiştirmek , tüm iş güvenliği önlemlerini izlemekle yükümlüdür.

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

- * Bu yükümlölük dışında etkin bir iş sağlığı ve güvenliği risk yönetim kólürü için herkesin buna gerçekten inanması gerekir.
- * İş emniyeti önceliğine yönetimin önem vermesi, tehlikelerin ve risklerin kontrol edilmesi ve tanınması için gereklidir.

b) Kişisel Koruyucuların Kullanılması

- * Bazı durumlarda ise riskin kaynakta tam olarak kontrolü mümkün olmayabilir veya işin niteliği bakımından kaynakta kontrol olanaklı değildir.
- * Örneğin gürültü sorunu bulunan bir işyerinde (örneğin bir dokuma fabrikasında) gürültü çıkaran çok sayıda dokuma tezgahı vardır ve bu makinelerin hepsini de ayırma ya da kapatmak söz konusu olamaz.

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

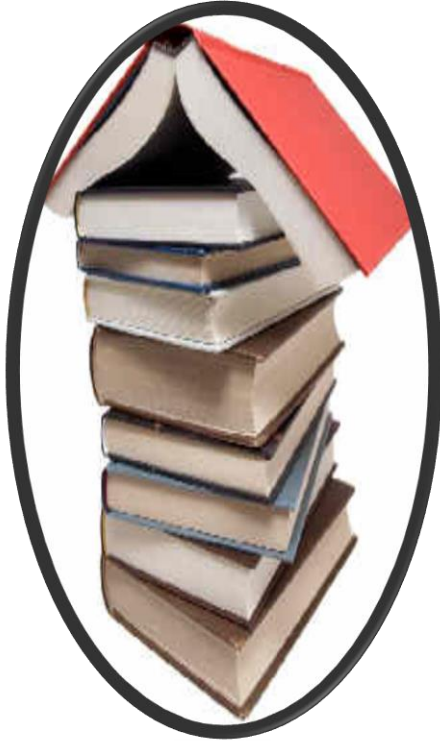
- * Çalışan kişileri meslek hastalığı ve iş kazalarına karşı korumak ve çalışmayı daha ergonomik hale getirmek amacıyla kullanılan malzemelere *kişisel koruyucu donanımlar* denilmektedir.
- * İş, risk ve ortam analizleri yapıldıktan sonra gerekli kişisel koruyucular seçilmelidir.

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

- * Gerekli risk analizleri yapılmadan ve kullanım gereği saptanmadan kişisel koruyucu donanım kullanılmamalıdır.
- * Aksi durumda korunmak için kullanılan araçlar işçileri tehlikeye atabilir ya da uygun olmayan kişisel koruyucular çalışmayı aksatabilir.
- * Gürültü dolayısıyla takılan kulaklıklar, gelen bir iş kazası tehlikesinin fark edilmesini engelleyebilir.

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

* c) Tıbbi Uygulamalar

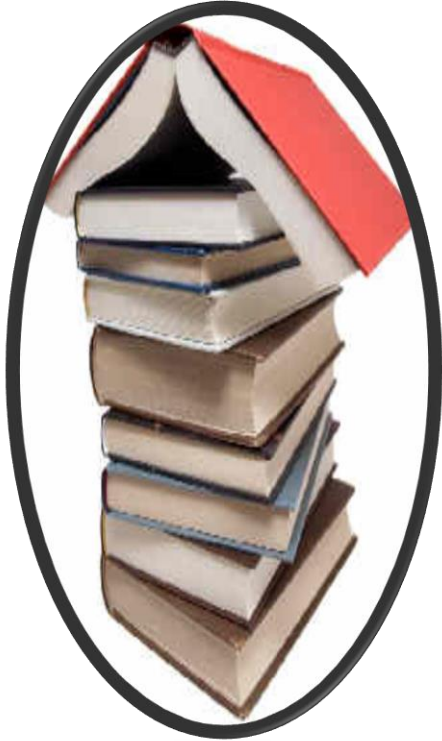
- * Meslek hastalıklarından korunma bakımından bazı tıbbi yaklaşımlardan da yararlanılır.
- * Tıbbi uygulamaların amacı, eğitim ve muayenelerle kişilerin riskle karşılaşmalarının önüne geçilmesidir.
- * Bütün çabaya rağmen oluşması engellenemeyen meslek hastalıkları muayenelerle erken dönemde yakalanabilir, bu yolla iyileşme olasılığı artırılabilir.

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

- * *İşe giriş muayenesi :*
- * _Bu muayenede amaç, kişinin niteliklerine uygun olan bir işe yerleştirilmesidir.
- * Bunun için kişi , işe başlamadan önce tıbbi yönden değerlendirmeden geçirilir ve eğer bu işte çalışması bakımından sakıncalı olabilecek bir durum söz konusu ise, bu durum

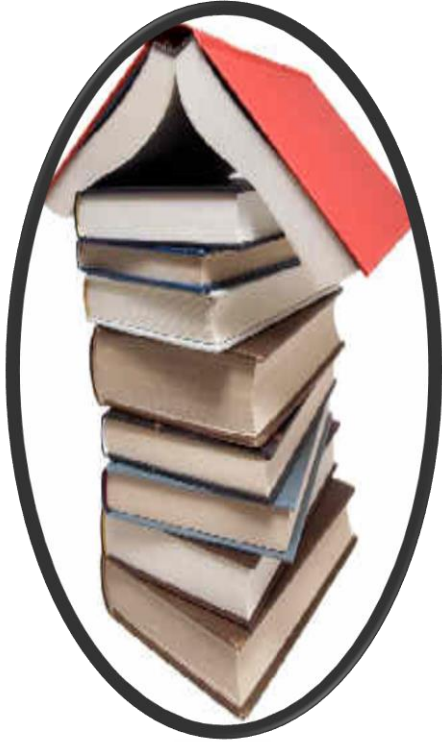
3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

- * **Periyodik muayeneler:**

- * Risklerin kontrolü amacı ile teknik koruma uygulamalarının yapıldığı durumda da etkilenme olabilir.
- * Bunun sonucunda ortaya çıkabilecek meslek hastalığını erken dönemde saptayabilmek için çalışanların belirli aralıklarla muayene edilmesi gerekir.

3 . Meslek Hastalıklarında Tanı ve Tedavi İlkeleri

- * **Sağlık eğitimi :**
- * Meslek hastalıklarından korunmak için de bütün çalışanlara işyerindeki sağlık tehlikeleri, bunların yol açacağı hastalıklar ve belirtileri ile nasıl korunacağı konularında eğitim yapılması gereklidir.

5.Meslek Hastalıklarının Mevzuattaki Yeri

✓ *Meslek hastalıkları ile ilgili belli başlı mevzuat şunlardır :*

- * **İŞ KANUNU** (4857 sayılı-R.G: 10.06.2003 / 25134)
- * **İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ TÜZÜĞÜ** (R.G. :11.01.1974 / 14765)
- * **SOSYAL SİGORTA SAĞLIK İŞLEMLERİ TÜZÜĞÜ** (R.G.:22.06.1972 / 14223)
- * **SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU** (R.G.:16.06.2006 /26200)

5.Meslek Hastalıklarının Mevzuattaki Yeri

- * SOSYAL SİGORTA İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ (R.G.: 12.05.2010 / 27579)
- * ÇALIŞMA GÜCÜ VE MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYBI ORANI TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ (R.G.:11.10.2008 /27021)

İŞ KANUNU :

(4857 sayılı – R.G. : 10.06.2003 / 25134)

İşverenlerin ve işçilerin yükümlülükleri

İŞ KANUNU :

Madde77 –

- * İşverenler işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmak, işçiler de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdürler.

İŞ KANUNU :

- * İşverenler işyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine uyulup uyulmadığını denetlemek, işçileri karşı karşıya bulundukları mesleki riskler, alınması gerekli tedbirler, yasal hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği eğitimi vermek zorundadırlar.

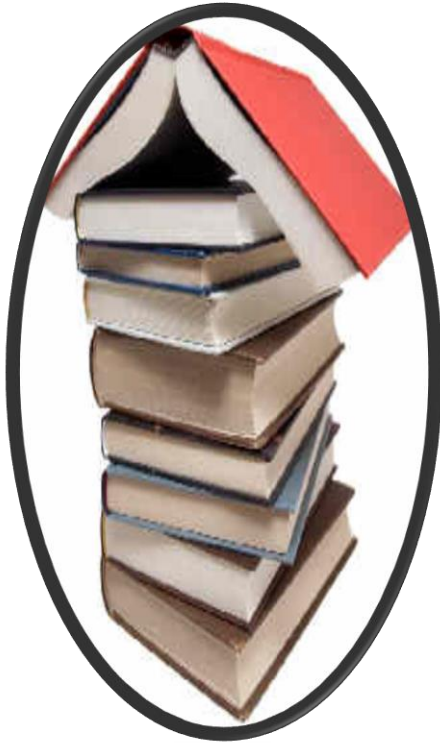
İŞ KANUNU :

- * İşverenler işyerlerinde meydana gelen iş kazasını ve tespit edilecek meslek hastalığını en geç iki iş günü içinde yazı ile ilgili bölge müdürlüğüne bildirmek zorundadırlar.

- * Bu bölümde ve iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tüzük

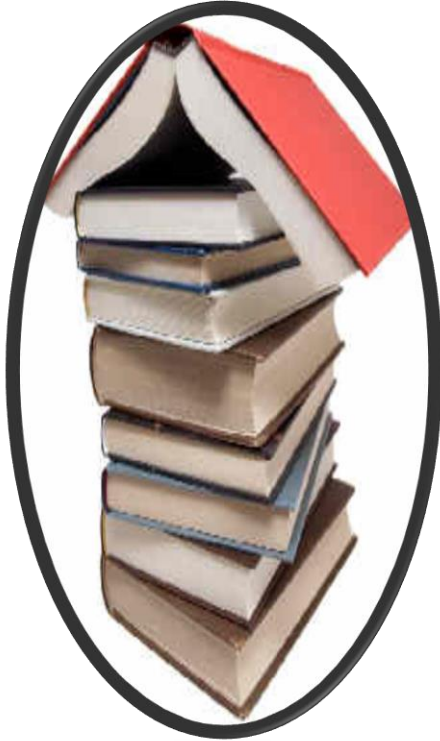
İŞ KANUNU :

* İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ TÜZÜĞÜ (R.G.: 11.01.1974 / 14765)

- * Meslek hastalıklarının meydana gelmesine sebep olan işlerde çalışanların maruz bulundukları tehlike ve zararlara karşı, Tüzüğün diğer maddelerinde belirtilen hususlarla birlikte, alınacak genel koruyucu tedbirler, aşağıda gösterilmiştir:

İŞ KANUNU :

- * 1) Meslek hastalığı meydana getirebilen veya meslek hastalıkları kayıtlı maddelerle çalışılan işyerlerinde; bu maddelerin özellikleri, zararları ve korunma çareleri hakkında, çalışanlar eğitilecektir.
- * 2) İşyerlerinde, bu maddelerle hastalanma ve zehirlenmelere ait ilk belirtiler ile alınacak tedbirleri gösteren özel afişler uygun yerlere asılacaktır.

İŞ KANUNU :

- * 3) İşyerlerinde kullanılan zehirli ve zararlı maddeler, teknik imkan varsa aynı işi gören daha az zehirli ve zararlı maddelerle değiştirilecektir.
- * 4) Zehirli toz, duman, gaz, buhar, sis veya sıvılarla çalışmalar, teknik imkanlara göre kapalı sistemde yapılacak, bu gibi işyerlerinde, etkili ve yeterli havalandırma sağlanacak, atıklar, Zararsız hale getirilmeden atmosfere ve dış çevreye verilmeyecektir.

İŞ KANUNU :

- * 5) Çok zehirli maddelerin kullanıldığı işyerlerinde bu maddeler veya bu maddelerin bulunduğu bölümler, diğer yerlerden tecrit edilmek suretiyle bunların etkileri azaltılacaktır.
- * 6) Zehirli toz, duman ve buharlı işyerlerinde, işyeri havası nemli ; taban, duvar ve tezgahlar yaş bulundurulmak suretiyle zararlı maddelerin yapılması önlenecek, gerektiğinde bu çalışmalar, genel ve lokal havalandırma ile birlikte yapılacaktır.

İŞ KANUNU :

- * 7) Meslek hastalığı yapan zehirli ve zararlı maddelerle çalışılan işyerlerinde, işçilere uygun kişisel korunma araçları verilecek ve bunların kullanılmaları öğretilecek ve gerektiğinde sağlanacaktır.
- * 8) Meslek hastalıklarından korunmak için, işe giriş ve işe yerleştirme muayeneleri düzenli yapılacak, kullanılan maddelere karşı hassas olanlar bu işlerde çalıştırılmayacak, işe uygun kişilerin yerleştirilmesine önem verilecektir.

İŞ KANUNU :

- * Ayrıca, işe yerleştirilen işçilerin, tehlike ve zararların özelliğine göre, belirli sürelerle sağlık muayeneleri ve gerektiğinde laboratuvar araştırmaları yapılacaktır.

(İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü Madde : 59)

SOSYAL SİGORTA SAĞLIK
İŞLEMLERİ TÜZÜĞÜ
(R.G.: 22.06.1972 / 14223)
YEDİNCİ BÖLÜM

SOSYAL SİGORTA SAĞLIK İŞLEMLERİ TÜZÜĞÜ

- * **Meslek Hastalıkları**
- * **Madde 62** – Sigortalının çalıştırıldığı işin niteliğine göre tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, sakatlık veya ruhi arıza halleri meslek hastalığıdır.

SOSYAL SİGORTA SAĞLIK İŞLEMLERİ TÜZÜĞÜ

* **Madde 63 –**

- * Hangi hastalıkların meslek hastalığı sayılacağı ve bu hastalıkların, işten fiilen ayrıldıktan en geç ne kadar zaman sonra meydana çıkması halinde sigortalının mesleğinden ileri geldiğinin kabul edileceği bu bölüm hükümlerine ve Tüzüğe ekli meslek hastalıkları listelerine göre tespit ve tayin edilir.

SOSYAL SİGORTA SAĞLIK İŞLEMLERİ TÜZÜĞÜ

* (Ek : 12/11/1978 -7/16989 K.)

- * Herhangi bir meslek hastalığının klinik ve laboratuvar bulgularıyla kesinleştiği ve meslek hastalığına yol açan etkenin, işyeri incelenmesiyle kanıtlandığı hallerde, meslek hastalıkları listesindeki yükümlülük süresi aşılmış olsa bile, söz konusu hastalık, **Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulunun** onayı ile meslek hastalığı sayılabilir.

SOSYAL SİGORTA SAĞLIK İŞLEMLERİ TÜZÜĞÜ

* **Madde 64** – (Değişik : birinci fıkra :
12/11/1978-7/16989 K.) Meslek
hastalıkları, ilişik “ Meslek Hastalıkları
Listesinde ” ;

- * A . Kimyasal maddelerle olan meslek hastalıkları,
- * B . Mesleki cilt hastalıkları,
- * C . Pnömonkonyozlar ve diğer mesleki solunum sistemi hastalıkları,
- * D . Mesleki bulaşıcı hastalıklar,
- * E . Fizik etkenlerle olan meslek hastalıkları, olmak üzere 5 grupta toplanmıştır

SOSYAL SİGORTA SAĞLIK İŞLEMLERİ TÜZÜĞÜ

- * Kanunla sağlanan yardımlardan yararlanabilmek için sigortalının meslek hastalığına sebep olan işinden fiilen ayrıldığı tarih ile meslek hastalığının meydana çıktığı tarih arasında geçecek azami süreye **yükümlülük süresi** denir.

SOSYAL SİGORTA SAĞLIK İŞLEMLERİ TÜZÜĞÜ

- * **Madde 65 – (Değişik birinci fıkra :
12/11/1978 -7/16989 K.) :**
- * Meslek hastalıkları Listesinin D grubunda yer alan bulaşıcı hastalıkların, görülen işin gereği olarak veya işyerinin özel koşullarının etkisiyle oluşması ve enfeksiyonun laboratuvar bulguları ile de kanıtlanması gereklidir.

SOSYAL SİGORTA SAĞLIK İŞLEMLERİ TÜZÜĞÜ

- * Meslek hastalıkları listesinde yer almayan ve fakat görülen iş ve görev icabı olarak alındığı kesin olarak tespit edilen diğer enfeksiyon hastalıkları da meslek hastalığı sayılır.
- * Bu husustaki teşhisin laboratuvar deneyleriyle teyit edilmesi gereklidir.
- * Hastalığın azami kuluçka süresi yükümlülük süresi olarak kabul edilir.

SOSYAL SİGORTA SAĞLIK İŞLEMLERİ TÜZÜĞÜ

* **Madde 66 – (Değişik : 12/11/1978 – 7/16989 K.)**

- * **Pnöмокonyozun** meslek hastalığı sayılabilmesi için , sigortalının , havasında pnöмокonyoz yapacak yoğunluk ve nitelikte toz bulunan yer altı veya yerüstü işyerlerinde toplam olarak **en az üç yıl çalışmış** olması şarttır.
- * Ancak, havasında yüksek yoğunlukta ve pnöмокonyoz yapacak nitelikte toz bulunan yer altı ve yerüstü işyerlerinde meydana gelmiş, klinik ve radyolojik bulgular ve laboratuvar muayeneleriyle süratli seyrettiği ve ağırlığı saptanmış olgularda Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulunun onayı

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU

(R.G.: 16.06.2006 / 26200)

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU

Meslek hastalığının tanımı, bildirilmesi ve soruşturulması

- * **Madde 14** – Meslek hastalığı, sigortalının çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal özürlülük halleridir.
- * **Sigortalının çalıştığı işten dolayı meslek hastalığına tutulduğunun ;**
- * a) Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucuları tarafından usulüne uygun olarak

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU

- * b) Kurumca gerekli görüldüğü hallerde, işyerindeki çalışma şartlarını ve buna bağlı tıbbi sonuçlarını ortaya koyan denetim raporları ve gerekli diğer belgelerin incelenmesi, sonucu Kurum Sağlık Kurulu tarafından tespit edilmesi zorunludur.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU

- * Meslek hastalığı,
- * işten ayrıldıktan sonra meydana çıkmış ve sigortalı olarak çalıştığı işten kaynaklanmış ise,
- * sigortalının bu Kanunla sağlanan haklardan yararlanabilmesi için,
- * eski işinden fiilen ayrılmasıyla hastalığın meydana çıkması arasında bu hastalık için Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikte belirtilen süreden daha uzun bir zamanın geçmemiş olması şarttır.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU

- * Bu durumdaki kişiler, gerekli belgelerle Kuruma müracaat edebilirler.
- * Herhangi bir meslek hastalığının klinik ve laboratuvar bulgularıyla belirlendiği ve meslek hastalığına yol açan etkenin işyerindeki inceleme sonunda tespit edildiği hallerde, meslek hastalıkları listesindeki yükümlülük süresi aşılmış olsa bile, söz konusu hastalık Kurumun veya ilgilinin başvurusu üzerine *Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulunun* onayı ile meslek hastalığı sayılabilir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU

- * Meslek hastalığının öğrenildiği günden başlayarak **üç iş günü** içinde, iş kazası ve meslek hastalığı bildirgesi ile Kuruma bildirilmesi zorunludur.

*

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU

- * Bu yükümlülüğünü yerine getirmeyen veya yazılı olarak bildirilen hususları kasten eksik ya da yanlış bildiren işverene veya 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıya (madde:4.b—Köy mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar .) , Kurumca bu durum için yapılmış bulunan masraflar ile ödenmişse geçici iş göremezlik ödenekleri rücu edilir.
- * Meslek hastalığı ile ilgili bildirimler üzerine gerekli soruşturmalar, Kurumun denetim ve kontrol ile yetkilendirilen memurları tarafından veya Bakanlık iş müfettişleri vasıtasıyla yaptırılabilir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU

- * Hangi hallerin meslek hastalığı sayılacağı, iş kazası ve meslek hastalığı bildirgesinin şekil ve içeriği, verilme usulü ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikte düzenlenir.
- * Yönetmelikte belirlenmiş hastalıklar dışında herhangi bir hastalığın meslek hastalığı sayılıp sayılmaması hususunda çıkabilecek uyuşmazlıklar, **Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulunca** karara bağlanır.

SOSYAL SİGORTA İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

(R.G. : 12.05.2010 / 27579)

SOSYAL SİGORTA İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

Meslek hastalığının tespiti, bildirimi ve
bildirim süresi

- * **Madde 36-** (1) Sigortalının çalıştığı işten dolayı meslek hastalığına tutulduğunun ;
- * a) Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucuları tarafından usulüne uygun olarak düzenlenen sağlık kurulu raporu ve dayanağı tıbbi belgelerin,

SOSYAL SİGORTA İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

- * b) Kurumca gerekli görüldüğü hallerde , işyerindeki çalışma şartlarını ve buna bağlı tıbbi sonuçlarını ortaya koyan denetim raporları ve gerekli diğer belgelerin, incelenmesi sonucu **Kurum Sağlık Kurulu** tarafından tespit edilmesi zorunludur

SOSYAL SİGORTA İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

- * (2) Sigortalının, çalıştığı işten ayrıldıktan sonra meslek hastalığı sebebiyle, Kanunda belirtilen yardımlardan yararlanabilmesi için eski işinden fiilen ayrılması ile hastalığın meydana çıkması arasında, *Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliğinde* belirtilen süreden daha uzun bir sürenin geçmemiş olması şarttır.

SOSYAL SİGORTA İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

(3) Kurumca çıkarılacak yönetmelikle belirlenmiş meslek hastalıkları listesindeki yükümlülük süresi aşılmış olduğu için talepleri kabul edilmeyen sigortalıların yazılı başvuruları üzerine söz konusu hastalığın meslek hastalığı sayılıp sayılmayacağı hususuna, meslek hastalığının klinik ve laboratuvar bulguları ile belgelenmesi ve meslek hastalığına yol açan etkenin Kurum denetim ve kontrol ile görevli memurları veya Bakanlık iş müfettişlerince işyerinde yapılacak hazırlanacak rapora istinaden **Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulunca** karar verilir.

SOSYAL SİGORTA İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

(4) Meslek Hastalığına, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

- * a) (a) bendi ile 5 inci maddesi kapsamında bulunan sigortalılar bakımından, meslek hastalığına tutulduğunu öğrenen sigortalı veya bu durum kendisine bildirilen işveren tarafından,
- * b) (b) bendi kapsamındaki sigortalı bakımından ise kendisi tarafından,

SOSYAL SİGORTA İŞLEMLERİ

YÖNETMELİĞİ

Bu durumun öğrenildiği günden başlayarak **üç iş günü** içinde, Ek-7' de yer alan iş kazası ve meslek hastalığı bildirgesini vermekle yükümlü olanlar e-sigorta ile Kuruma bildirilir veya doğrudan ya da posta yoluyla ilgili üniteye gönderilir.

- Bu yükümlülüğünü yerine getirmeyen veya yazılı olarak bildirilen hususları kasten eksik ya da yanlış bildiren işverenden veya Kanunu 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıdan, Kurumca bu olayla ilgili yapılmış bulunan tedavi giderleri, yol gideri, gündelik,, refakatçi giderleri ve diğer harcamalar ile ödenmişse geçici iş göremezlik ödeneği tahsil edilir.

SOSYAL SİGORTA İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

(5) Kurumca çıkarılacak Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliği ile hangi hallerin meslek hastalığı sayılacağı belirlenir.

- * Yönetmelikte belirlenmiş hastalıklar dışında herhangi bir hastalığın meslek hastalığı sayılıp sayılmaması hususunda çıkabilecek **Yüksek Sağlık Kurulunca** karara bağlanır.

İş kazası ve meslek hastalığının soruşturulması

* **Madde 37 –**

- * (1) İşverence düzenlenen iş kazası ve meslek hastalığı bildirgesi ve eki belgelere göre, ünite, kamu idarelerinin görevleri gereği düzenlemiş olduğu belge ve tutanaklardan, sigorta olayı için gerekli bilginin temin edilmesi koşuluyla başka bir soruşturma ve denetime gidilmeden olayın iş kazası sayılıp sayılmayacağına karar verebilir, meslek hastalığında ise ilgili sağlık birimine sevk eder.

SOSYAL SİGORTA İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

* 2) Ünitece karar verilemeyen, şüpheli görülen ve tereddüt edilen, uzun süreli tedavi gerektiren, malüliyet veya ölümle neticelenen, Kuruma büyük mali yük gerektiren iş kazaları Kurumun denetim ve kontrole görevli memurlarınca veya Bakanlık iş müfettişlerince soruşturulur.

* (3) Bakanlık iş müfettişlerinin rapor ve tutaklarında gerekli bilgilerin yer alması veya yargı kararının bulunması durumlarında, ünitelerce tekrar inceleme talep edilmez

SOSYAL SİGORTA İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

- * (4) İş kazası ve meslek hastalığı soruşturmaları,
- * sigortalılık durumu,
- * iş kazası ve meslek hastalığı bildirgesinde bildirilen olayın iş kazası sayılıp sayılmayacağı,
- * işyerinde sigortalının çalıştığı birimin meslek hastalığına sebep olup olmayacağı, işveren sorumluluğunun tespitinde kaçınılmazlık ilkesinin uygulanıp uygulanmayacağı,
- * olayın meydana gelmesinde sigortalının kasti, ağır kusuru,
- * işverenin kasti
- * veya sigortalıların sağlığını koruma ve iş güvenliği mevzuatına aykırı bir hareketi ile
- * üçüncü şahısların kusurlu hallerinin olup olmadığı hakkında karar verilebilmesi için yapılır.

SOSYAL SİGORTA İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

- * (5) Kuruma bildirilen hususların gerçeğe uymadığı ve olayın iş kazası olmadığının anlaşılması halinde, Kurumca bu olay için yersiz olarak yapılmış ödemeler, gerçeğe aykırı bildirimde bulunanlardan ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil olunur.

**ÇALIŞMA GÜCÜ VE MESLEKTE
KAZANMA GÜCÜ KAYBI ORANI
TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ
(R.G. : 11.10.2008 / 27021)**

ÇALIŞMA GÜCÜ VE MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYBI ORANI TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

* **Tanımlar**
Madde 4 – (1) Bu yönetmelikte geçen;

- * **c) Balthazard Formülü :** Birden fazla iş kazası veya meslek hastalığı sonucu sürekli iş göremezlik dereceleri veya birden fazla özürlülük derecelerinin birleştirilmesinde kullanılan hesaplama şeklini,
- * **h) Kurum :** Sosyal Güvenlik Kurumunu,
- * **i) Meslek Hastalığı :** Sigortalının çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal özürlülük

ÇALIŞMA GÜCÜ VE MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYBI ORANI TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

- * **k) Sigortalı :** Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,
- * **n) Yükümlülük süresi :** Sigortalının meslek hastalığına sebep olan işinden fiilen ayrıldığı tarih ile meslek hastalığının çıktığı tarih arasında geçen en uzun süreyi, ifade eder.

ÇALIŞMA GÜCÜ VE MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYBI ORANI TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

✓ Sağlık Kurulu Raporlarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar

- * **Madde 5- (2) (Değişik : RG-22.01.2011-27823)** Sigortalıların meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücü kaybı oranları tespitinde esas alınacak sağlık kurulu raporlarını düzenlemeye Sağlık Bakanlığı meslek hastalıkları hastaneleri ile eğitim ve araştırma hastaneleri ve Devlet üniversite hastaneleri yetkilidir.

ÇALIŞMA GÜCÜ VE MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYBI ORANI TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

✓ **Malul Sayılmaya İlişkin Usul ve Esaslar**

* **Madde 12 – (1) –**

- * ç) İş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünün en az %60'ını kaybettiği, Kurum Sağlık Kurulunca tespit edilen sigortalılar malul sayılır.

* **Meslek hastalığı**

- * **Madde 17 -(1)** Hangi hastalıkların meslek hastalığı sayılacağı ve bu hastalıkların işten fiilen ayrıldıktan en

ÇALIŞMA GÜCÜ VE MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYBI ORANI TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

* Madde 13 –

- * (1) Meslek hastalıkları, Meslek Hastalıkları Listesinde (Ek-2);
- * a) **A Grubu** : Kimyasal maddelerle olan meslek hastalıkları,
- * b) **B Grubu** : Mesleki cilt hastalıkları,
- * c) **C Grubu** : Pnöмокonyozlar ve diğer mesleki solunum sistemi hastalıkları,
- * ç) **D Grubu** : Mesleki bulaşıcı hastalıklar,
- * d) **E Grubu** : Fizik etkenlerle olan meslek hastalıkları, olmak üzere beş grupta toplanmıştır.

ÇALIŞMA GÜCÜ VE MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYBI ORANI TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

- * **Mesleki bulaşıcı hastalıklar**
- * **Madde 19 –**
- * (1) Mesleki bulaşıcı hastalıklar listesinin “ D Grubu ” nda yer alan bulaşıcı hastalıkların, görülen işin gereği olarak veya işyerinin özel koşullarının etkisiyle oluşması ve enfeksiyonun laboratuvar bulguları ile kanıtlanması gereklidir.
- * (2) Bu listede yer almayan fakat görülen iş ve görev gereği olarak bulaştığı kesin olarak saptanan diğer bulaşıcı hastalıklar da meslek hastalığı sayılır. Bu husustaki teşhisin laboratuvar deneyleriyle kanıtlanması

ÇALIŞMA GÜCÜ VE MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYBI ORANI TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

✓ Pnömokonyoz meslek hastalığı

* **Madde 21 –**

- * (1) Pnömokonyozun meslek hastalığı sayılabilmesi için, sigortalının havasında pnömokonyoz yapacak yoğunluk ve nitelikte toz bulunan yeraltı ve yerüstü işyerlerinde toplam olarak en az üç yıl çalışmış olması şarttır.
- * (2 9 Ancak, havasında yüksek yoğunlukta ve pnömokonyoz yapacak nitelikte toz bulunan yer altı ve yerüstü işyerlerinde meydana gelmiş, klinik ve radyolojik bulgular ve laboratuvar muayeneleriyle süratli seyrettiği ve ağırlığı saptanmış olgularda **Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulunun** kararı ile üç yıllık süre indirilebilir.

ÇALIŞMA GÜCÜ VE MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYBI ORANI

✓ Erken Yaşlanma Halini Tespit İşlemleri Yönetmeliği

* Madde 25 –

- * (1) Kanunda yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen yaş şartı dışındaki diğer şartları taşıyan ve 55 yaşını dolduran sigortalılardan biyolojik yönden, bu yaşı doldurmuş bir insan derecesinde yaşlanmış ve çalışma gücünün bu seviyeye düşmüş olduğu tayin ve tespit edilenler, erken yaşlanmış sayılırlar.
- * (2) Erken yaşlanma halinin tespitine esas alınmak üzere Sağlık Hizmeti Sunucuları tarafından düzenlenen Raporlar esas alınarak erken yaşlanma halinin bulunup bulunmadığına Kurum Sağlık Kurulunca karar verilir.

6. Meslek Hastalığının Tespiti

- * Sigortalıda ortaya çıkan hastalığın meslek hastalığı olarak kabul edilebilmesi için Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yetkilendirilen sağlık hizmet sunucuları tarafından usulüne uygun olarak düzenlenen sağlık kurulu raporu ve dayanağı tıbbi belgelerin incelenmesi ve yine SGK tarafından gerekli görülen hallerde, işyerindeki çalışma şartları ve buna bağlı tıbbi sonuçları ortaya koyan denetim raporları ve gerekli diğer belgelerin incelenmesi sonucunda **SGK Sağlık Kurulu** tarafından tespit edilmesi gereklidir.

6. Meslek Hastalığının Tespiti

- * Meslek hastalığı, işten ayrıldıktan sonra meydana çıkmış ve sigortalı olarak çalıştığı işten kaynaklanmış ise, sigortalının bu Kanunla sağlanan haklardan yararlanabilmesi için, eski işinden fiilen ayrılmasıyla hastalığın meydana çıkması arasında bu hastalık için ilgili mevzuatta belirlenmiş olan süreden daha uzun bir zamanın geçmemiş olması şarttır.
- * Bu süreler, yükümlülük süresi olarak adlandırılmakta olup, SSK Sağlık İşlemleri Tüzüğü'nde belirlenmiştir.

6. Meslek Hastalığının Tespiti

- * Bu durumdaki kişiler, gerekli belgelerle SGK ‘ya müracaat edebilirler.
- * Herhangi bir meslek hastalığının klinik ve laboratuvar bulgularıyla belirlendiği ve meslek hastalığına yol açan etkenin işyerindeki inceleme sonucunda tespit edildiği hallerde, meslek hastalıkları listesindeki yükümlülük

7.Meslek Hastalığının Bildirimi

- * Meslek hastalığının, hizmet akdi ile çalıştırılanlar bakımından, sigortalının meslek hastalığına tutulduğunu öğrenen veya bu durum kendisine bildirilen işveren tarafından; bu durumun öğrenildiği günden başlayarak üç iş günü içinde, SGK'ya bildirilmesi zorunludur.

8. Meslek Hastalığını Sonuçları

- * Anayasa’da yer verilen yaşam ve sağlık haklarının doğal sonucu olarak öncelikli amaç, meslek hastalıklarının ortaya çıkmasını önleyecek düzenleme, denetim ve yaptırımların uygulanmasıdır.
- * Ancak ülkemizde düzenlemelerin yaşama geçmesinin sağlanması bakımından yeterli irade olmadığı gibi denetimlerin yetersizliğinin de sonucu olarak iş kazası ve meslek hastalıkları yaygın biçimde görülmektedir.

8. Meslek Hastalığını Sonuçları

- * Meslek hastalığına yakalanan işçilerin sağlıklarına yeniden kavuşabilmeleri için gerekli harcamaları SGK tarafından karşılanacağı gibi söz konusu hastalık sebebiyle kalıcı bir zararın doğması halinde tazminat ödenmesi de gerekmektedir.
- * Bu tazminat da SGK tarafından karşılanır ve genel olarak işçinin hastalığa yakalanmasındaki kusuru ölçüsünde işverene rücu edilir.

8. Meslek Hastalığını Sonuçları

- * Hemen belirtelim ki, 5510 sayılı Yasa' da hemen tüm sigortalılar bakımından öngörülmüş bulunan sağlık hizmetlerinden yararlanabilmek için belli süreyle prim ödenmiş olması, prim borcu bulunmaması vb. koşullar meslek hastalığının tedavisinde aranmaz.
- * Bir başka ifadeyle meslek hastalığına yakalanan işçinin tedavisi hiçbir koşula bağlı olmaksızın yapılır.

9. Meslek Hastalığına Yakalanan Sigortalının Hakları

* 9.1- Gerekli sağlık hizmetlerinin verilmesi

*

* Meslek hastalığı sonucu tıbben gerekli görülen sağlık hizmetlerinin karşılanması, iş göremezlik hallerinin ortadan kaldırılmasını veya azaltılmasını temin etmek amacıyla gerekli sağlık hizmetleri SGK tarafından finanse edilir.

* Yukarıda da belirtildiği üzere; SGK tarafından sağlık hizmetlerinin finansmanı için 5510 sayılı Yasa'nın 67. Maddesi ile getirilmiş olan belli süre prim ödeme veya

9. Meslek Hastalığına Yakalanan Sigortalının Hakları

*

- * Tedavinin sona erdiğine ve çalışılabilir durumda olduğuna dair Kurumca yetkilendirilen sağlık kurullarından belge almaksızın bağımlı genel sağlık sigortalısının aynı hastalığı yapılan tedavi masrafları ise kendisinde

9. Meslek Hastalığına Yakalanan Sigortalının Hakları

* 9.2-İş göremezlik ödeneği

- * İş göremezlik ödeneği, iş göremezliğin başladığı tarihten önceki on iki ayın son üç ayı içinde 5510 sayılı Yasa'nın 80. Maddesine göre hesaplanacak prime esas kazançlar toplamının, bu kazançlara esas prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle hesaplanır.
- * On iki aylık dönemde çalışmamış ve ücret almamış olan sigortalı, çalışmaya başladığı ay içinde iş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle iş göremezliğe

9. Meslek Hastalığına Yakalanan Sigortalının Hakları

- * Meslek hastalığı, sigortalının sigortalı olarak çalıştığı son işinden ayrıldığı tarihten bir yıl geçtikten sonra meydana çıkmış ise, günlük kazancı bu son işinden ayrıldığı tarih esas alınarak yukarıdaki fıkralara göre hesaplanır.
- * Meslek hastalığı halinde verilecek geçici iş göremezlik ödeneği, yatarak tedavilerde 5510 sayılı Yasa'nın 17. Maddesine göre hesaplanacak günlük kazancın yarısı, ayaktan tedavilerde ise üçte ikisidir.

9. Meslek Hastalığına Yakalanan Sigortalının Hakları

- * İş kazası veya meslek hastalığı sonucu başka birinin sürekli bakımına muhtaç duruma gelen sigortalı için 5510 sayılı Yasa'nın 19. Maddesine göre hesaplanacak sürekli iş göremezlik geliri, 82. Maddeye göre tespit edilen prime esas kazanç alt sınırının aylık tutarının % 85'inden az olamaz.
- * Sigortalı çalıştırmaya başladığının süresi içinde sigortalı işe giriş bildirgesi ile Kuruma bildirilmemesi halinde, bildirgenin sonradan verildiği veya sigortalı çalıştırıldığının SGK tarafından tespit edildiği tarihten önce meydana gelen iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık halleri sonucu ilgililerin gelir ve ödenekleri SGK tarafından ödenir.

9. Meslek Hastalığına Yakalanan Sigortalının Hakları

- * Meslek hastalığı sonucu ölümlerde, hak sahiplerine bağlanacak gelir ve verilecek ödenekler için, meslek hastalığının meydana gelmesinde kusuru bulunan hak sahiplerine SGK tarafından rücu edilmez.
- * Bir başka ifadeyle, meslek hastalığı sonucunda ölüm gerçekleşmiş ise meslek hastalığının ortaya çıkmasında kusuru olsa dahi, hak sahiplerinden bu sebeple herhangi bir talepte bulunulmaz.

9. Meslek Hastalığına Yakalanan Sigortalının Hakları

- * 5510 sayılı Yasa'da bazı durumlarda meslek hastalığına yakalanan işçiye ödenecek miktarın azaltılması ya da tümüyle ortadan kaldırılması öngörülmüştür.
- * Buna göre sigortalının aşağıdaki sayılan nedenlerden dolayı iş kazasına veya meslek hastalığına uğraması, hastalanması, tedavi süresinin uzaması veya iş göremezliğinin artması hallerinde geçici iş göremezlik ödeneği veya sürekli iş göremezlik geliri;
- * a)- Ceza sorumluluğu olmayanlar ile kabul edilebilir bir mazereti olanlar hariç, sigortalının iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık nedeniyle hekimin bildirdiği tedbir ve tavsiyelere uymaması sonucu tedavi süresinin uzamasına veya iş göremezlik oranının artmasına, malül kalmasına neden

9. Meslek Hastalığına Yakalanan Sigortalının Hakları

- * b)- Ceza sorumluluğu olmayanlar hariç, ağır kusuru yüzünden iş kazasına uğrayan, meslek hastalığına tutulan veya hastalanan sigortalının kusur derecesi esas alınarak üçte birine kadarı eksiltilir.
- * c)- Kasdi bir hareketi yüzünden iş kazasına uğrayan, meslek hastalığına tutulan, hastalanan veya SGK tarafından yapılacak yazılı bildirimine rağmen teklif edilen tedaviyi kabul etmeyen sigortalıya, yarısı tutarında ödenir.
- * d)-Tedavi gördüğü hekimden, tedavinin sona erdiğine ve çalışabilir olduğuna dair belge almaksızın çalışan sigortalıya geçici iş göremezlik ödeneği ödenmez, ödenmiş olanlar da yapılan ödeme tarihinden itibaren 96. Madde hükümlerine göre geri alınır.

9. Meslek Hastalığına Yakalanan Sigortalının Hakları

✓ 9.3 Malul sayılma

- * Sigortalının veya işverenin talebi üzerine SGK tarafından yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca usulüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbi belgelerin incelenmesi sonucu, hizmet akdi ile işveren tarafından çalıştırılan sigortalılar için çalışma gücünün veya iş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünün en az % 60'ını kaybettiği SGK Sağlık Kurulunca tespit edilen sigortalı, malul sayılır.

- * Malullük sigortasından sigortalılara sağlanan bakım malullük

9. Meslek Hastalığına Yakalanan Sigortalının Hakları

*

- * Sigortalıya malullük aylığı bağlanabilmesi için sigortalının; malul sayılması ve en az on yıldan beri sigortalı bulunup, toplam olarak 1800 gün veya başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malul olan sigortalılar için ise sigortalılık süresi aranmaksızın 1800 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması ile Kurumundan yazılı istekte bulunması gerekir.

- * Malullük aylığı: prim gün sayısı 7200 günden az olan

9. Meslek Hastalığına Yakalanan Sigortalının Hakları

- * Malullük, yaşlılık, ölüm sigortaları ve vazife malullüğü ile iş kazası ve meslek hastalığı sigortasından hak kazanılan aylık ve gelirler birleşirse, sigortalıya veya hak sahibine bu aylık ve gelirlerden yüksek olanın tamamı, az olanın yarısı, eşitliği halinde ise iş kazası ve meslek hastalığından bağlanan gelirin tümü, malullük, vazife malullüğü veya yaşlılık aylığının yarısı bağlanır.

9. Meslek Hastalığına Yakalanan Sigortalının Hakları

✓ 9.4 – 5510 sayılı Yasa ile karşılanmayan zararlar

- * Meslek hastalığına yakalanan işçiler ile diğer hak sahipleri (işçinin ailesi, mirasçıları gibi), 5510 sayılı Yasa uyarınca SGK tarafından sağlanan gelir ve yardımların gerçek zararlarını karşılamadığı durumlarda, özellikle manevi tazminat yönünden, işverene doğrudan başvurarak bu zararlarının giderilmesini de talep edebilirler.

10. İşverenin Yükümlülükleri

✓ 10.1 Hak sahiplerine bağlanan gelirin işveren tarafından SGK'ya ödenmesi

- * İş kazası ve meslek hastalığı, işverenin kasti veya sigortalıların sağlığını koruma ve iş güvenliği mevzuatına aykırı bir hareketi sonucu meydana gelmişse, SGK tarafından sigortalıya veya hak sahiplerine 5510 sayılı Yasa gereğince yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile bağlanan gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değeri toplamı, sigortalı veya hak sahiplerinin işverenden isteyebilecekleri tutarla sınırlı olmak üzere, SGK tarafından işverene ödettirilir.

- * İşverenin sorumluluğunun tespitinde kaçınılmazlık ilkesi

10. İşverenin Yükümlülükleri

- * **Kaçınılmazlık ilkesi Yargıtay tarafından, “ İş Kanunu’nun 73. Maddesine göre işverenin işyerinde çağın ve teknolojinin gerektirdiği önlemleri almasına rağmen meydana gelmiş zararlandırıcı olay varsa o zaman kaçınılmazlıktan bahsedilir.”**
- * **(Yargıtay Hukuk Genel Kurulu E. 1999/10-687 K. 1999/775 T. 6. 10. 1999 şeklinde tanımlanmıştır.)**

10. İşverenin Yükümlülükleri

- * Kaçınılmazlık ilkesinin uygulanmasıyla sorumluluğun saptanmasına ilişkin olarak da, “ Bir olayın tamamen kaçınılmazlık sonucu meydana geldiğinin saptanması halinde , işverenin sorumluluğunu, Borçlar Kanunu’nun 43.maddesini göz önünde tutarak hakkaniyet ölçüsünde saptanmalıdır.
- * Her iki taraf yönünden % 50’şer sorumluluğun paylaştırılması ilk bakışta uygun görülebilirse de işçi

10. İşverenin Yükümlülükleri

- * İş kazası ile meslek hastalığı, işverenin kastı veya genel sağlık sigortalısının iş sağlığını koruma ve iş güvenliği ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı hareketi sonucu oluşmuşsa, SGK tarafından yapılan sağlık hizmeti giderleri işverene tazmin ettirilir.
- * İşverenin sorumluluğunun tespitinde kaçınılmazlık ilkesi dikkate alınır.

10. İşverenin Yükümlülükleri

- * Sigortalı çalıştırmaya başlandığının süresi içinde sigortalı işe giriş bildirgesi ile SGK'ya bildirilmesi halinde, bildirgenin sonradan verildiği veya sigortalı çalıştırıldığının Kurumca tespit edildiği tarihten önce meydana gelen meslek hastalığı sonucu ilgililerin gelir ve ödenekleri SGK tarafından ödenir.
- * Ancak bu durumda, SGK tarafından yapılan ve ileride yapılması gerekli bulunan her türlü masrafların tutarı ile gelir bağlanırsa bu gelirin başladığı tarihteki ilk

10. İşverenin Yükümlülükleri

✓ 10.2. Geçici iş göremezlik ödeneğinin ve yapılan sağlık harcamalarının işveren tarafından SGK' ya ödenmesi

- * Çalışma mevzuatında sağlık raporu alınması gerektiği belirtilen işlerde, böyle bir rapora dayanılmaksızın veya eldeki rapora aykırı olarak bünyeye elverişli olmadığı işte çalıştırılan sigortalının, bu işe girmeden önce var olduğu tespit edilen veya bünyeye elverişli olmadığı işte çalıştırılması sonucu meydana gelen

10. İşverenin Yükümlülükleri

- * . Aynı şekilde, ilgili Kanun'ları gereğince sağlık raporu alınması gerektiği halde sağlık raporuna dayanmaksızın veya alınan raporlarda söz konusu işte çalışması tıbbi yönden elverişli olmadığı belirtildiği halde genel sağlık sigortalısını çalıştıran işverenlere, bu nedenle Kurumca yapılan sağlık hizmeti giderleri tazmin ettirilir.

- * Sağlık kurulu raporu ile belli bir işte çalışmayacağı

10. İşverenin Yükümlülükleri

- * İşveren, iş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına tutulan genel sağlık sigortalısına sağlık durumunun gerektirdiği sağlık hizmetlerini derhal sağlamakla yükümlüdür.
- * Bu amaçla işveren tarafından yapılan ve belgelere dayanan sağlık hizmeti giderleri ve 65. Madde hükümlerine göre yapılacak masraflar Kurum tarafından karşılanır.

10. İşverenin Yükümlülükleri

* 10.3.Üçüncü kişilerin sorumluluğu

- * İş kazası, meslek hastalığı ve hastalık, üçüncü bir kişinin kusuru nedeniyle meydana gelmişse, sigortalıya ve hak sahiplerine yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile bağlanan gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değerinin yarısı, zarara sebep olan üçüncü kişilere ve şayet kusuru varsa bunları çalıştıranlara rücu edilir.

11.Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulu

- * Meslek hastalıklarının ve mesleğe yakalananların maluliyet durumlarının saptanmasında önemli yeri olan Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulu branşları SGK tarafından belirlenecek uzman hekimlerden kurulur.
- * Kurul; Milli Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Yüksek Öğretim Kurulu, en fazla üyeye sahip işveren, işçi ve kamu çalışanlarını temsil eden konfederasyonlar, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Esnaf ve

11.Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulu

- * Kurul, sigortalılar hakkında vazife malullük derecesi, iş kazası ve meslek hastalığı sonucu sürekli iş göremezlik derecesi tespiti ile çalışma gücünün maluliyeti gerektirecek derecede kaybına ilişkin SGK tarafından verilen kararlardan itiraza konu olanları inceleyerek karara bağlar.

12.Zamanaşımı

- * 5510 sayılı Yasa uyarınca, SGK alacaklarına ilişkin olarak 10 yıllık zamanaşımı süresi öngörülmüştür.
- * Aynı Yasa'da iş kazası, meslek hastalığı, vazife malullüğü ve ölüm hallerinde bağlanması gereken gelir ve aylıklarla ilgili olarak ise öngörülen zamanaşımı süresi beş yıldır.
- * Söz konusu hakların kazanıldığı tarihten itibaren beş yıl içinde istenmeyen kısmı zamanaşımına

TEŞEKKÜRLER.